

سال ششم ، شماره اول ، فروردین ماه ۱۳۹۶

یادنامه

خبرنامه انجمن علمی یادگیری الکترونیکی ایران (یادا)

همکاران این شماره (به ترتیب حروف الفبا):
دکتر عباس بازرگان، مهندس بهناز داراب، دکتر سید علی اکبر صفوی، دکتر مریم طایفه محمودی،
دکتر سید امید فاطمی، خانم فاطمه فضلی، مهندس متین ماهری، دکتر ریتا مجتهدزاده، دکتر آئین محمدی،
خانم سیده نیلوفر مقدس

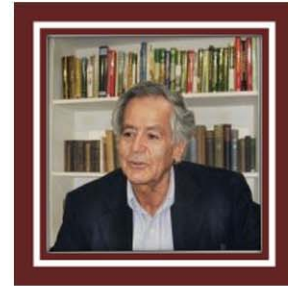
ز باغ ای باغبان ما را همی بوی بهار آید
کلید باغ را فردا هزاران خواستار آید
چو اندر باغ تو بلبل به دیدار بهار آید
کنون گر گلبنی را پنج شش گل در شمار آید
بدین شایستگی جشنی بدین بایستگی روزی
ملک را در جهان هر روز جشنی باد و نوروزی
کلید باغ ما را ده که فردامان به کار آید
تو لختی صبر کن چند آنکه قمری بر چنار آید
ترا مهمان ناخوانده بروزی صد هزار آید
چنان دانی که هر کس را همی رو بوی بار آید
فرخی سیستانی

سپاس بی پایان بر پروردگار دانا و توانا که به ما توفیق داد تا بتوانیم با یاری و همدلی دوستان و همراهان خود، در سالی که گذشت، یادنامه را بطور مداوم و منظم در اختیار شما مخاطبان عزیز قرار دهیم. امیدواریم که مطالب پر بار و مقبول نظراتان بوده باشد. صمیمانه خواهشمندیم که مطالب ارزشمند خود را جهت درج در خبرنامه برایمان ارسال نموده و از نظرات سازنده تان جهت ارتقاء یادنامه بهره مند شویم. در ویژه نامه فروردین، به رسم هر سال، ابتدا پیام های نوروزی برخی از اساتید و خبرگان حوزه یادگیری الکترونیکی را تقدیم حضورتان می کنیم. سپس، خلاصه ای از گزارش عملکرد انجمن یادگیری الکترونیکی در سالی که گذشت ارائه می شود. بر خود لازم می دانم که از تمامی همکاران خود در یادنامه و دوستانی که در این مدت، به هر نحوی در تهیه مطالب ما را یاری نمودند، تشکر ویژه داشته باشم.

برای همه عزیزان سعادت، سخاوت، سلوک معنوی، سربلندی، سرور، سروری و سلامتی که بهترین هفت سین زندگی است آرزو مندم.

پیام نوروزی برخی از اعضای هیات مدیره و کمیته‌های انجمن یادگیری الکترونیکی پیشین و فعلی (به ترتیب حروف الفبا)

دکتر عباس بازرگان
عضو هیات علمی دانشگاه تهران
عضو موسس انجمن "یادا"

سال نو و نوروز بر اعضای انجمن یادگیری الکترونیکی مبارک باد

يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ وَ الْأَبْصَارِ يَا مُدَبِّرَ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ يَا مُحَوِّلَ الْحَوْلِ وَ الْأَحْوَالِ حَوْلَ حَالِنَا إِلَى أَحْسَنِ الْحَالِ

دوستان، همکاران و همپیشگان، در آستانه سال نو و نوروز ۱۳۹۶ موقع را مغتنم شمرده، ضمن آرزوی بهترین "حال" برای همه اعضای محترم انجمن "یادا"، یادآوری می نماید که به قول کانت "بشر تنها با آموزش آدم تواند شد، آدمی چیزی جز آنچه تربیت (آموزش و یادگیری) از او می سازد نیست". با توجه به این که قرن بیست و یکم قرن یادگیری نامیده شده است، می توان نقش یادگیری الکترونیکی را در آموزش و "یادگیری مداوم برای همه" متصور شد. از طرف دیگر، فراهم آوردن فرصت‌های " یادگیری مداوم برای همه" تنها از طریق رویکردهای سنتی چهره به چهره در کلاس های مرسوم امری دشوار است. از این رو، یادگیری الکترونیکی از طریق دوره های ترکیبی و یا پردیس‌های مجازی آموزش عالی روز به روز در جهان گسترش بیشتری می یابد.

اما، بسیاری از افراد در کشورهای مختلف، به ویژه در کشورهای در حال توسعه، نسبت به کیفیت سیستم‌های یادگیری الکترونیکی دچار تردید می باشند. به منظور برطرف کردن تردید آنان لازم است سیستم‌های ارزیابی و اعتبارسنجی کیفیت به طور مستمر به سنجش کیفیت اجزای مختلف این سیستم ها پردازد و بر اساس شواهد، کیفیت پیامدهای یادگیری را نمایان کند.

خوشبختانه در ایران نیز الگوی بومی ارزیابی کیفیت یادگیری الکترونیکی طراحی و تدوین شده و شورای انجمن "یادا" نیز آن را مورد تایید قرار داده است. از بعد سال ۱۳۹۵ که این الگو طراحی شد (خیرنامه انجمن، مرداد و شهریور ۱۳۹۵) تاکنون دو سیستم آموزش عالی الکترونیکی (موسسه مهر البرز و مرکز آموزش های الکترونیکی دانشگاه تهران) با استفاده از الگوی یاد شده به ارزیابی درونی خود پرداخته اند. نظر به این که در زمستان ۱۳۹۵ " کمیته ارزیابی کیفیت سیستم های یادگیری الکترونیکی انجمن یادا" وابسته به هیات مدیره انجمن، تشکیل شده است. امید می رود که با سیاست های اتخاذ شده هیات مدیره انجمن، در سال ۱۳۹۶ همه مراکز و موسسه‌های آموزش و یادگیری الکترونیکی ایران به انجام ارزیابی درونی نیز از طریق انجمن "یادا" داوطلب ارزیابی برونی شوند. انشاء الله.

مهندس بهنار داراب
رئیس کمیته گردهمایی‌های علمی انجمن یادگیری الکترونیکی
ایران

در آستانه سال نو و تحول طبیعت قرار گرفته ایم و موسم

دکتر سید علی اکبر صفوی
عضو هیات علمی دانشگاه شیراز

خرمی و طرب در راه است. سالی نو و بهاری دیگر که علی‌رغم تکراری بودنش همواره دلپذیر است و شورانگیز. چه پسندیده خواهد بود اگر در لحظه تحویل سال، خودمان را از خودمان تحویل بگیریم. بنگریم که اکنون چگونه هستیم و چگونه می‌اندیشیم و چه سان زندگی می‌کنیم. اکنون که به قصد بهاری شدن خود را مهیا کرده‌ایم چه نیکوست با غبارزدایی و برگرفتن همه گردها و زوائد از درون وجودمان، باغبانی را آغاز کنیم. با مدد از توانایی علم خود را به حق نزدیک تر کنیم و برای رشد اندیشه بکوشیم. بیندیشیم که چگونه در این عصر و زمانه که پیچیدگی‌های زندگی شهری فرصت اندیشه و تفکر را از انسان متمدن امروزی ستانده است، برای یادگیری بیشتر و تعالی روح و ذهن خود عزمی راسخ به کار گیریم.

سال گذشته به همت همراهان این انجمن توانستیم بیش از ده نشست علمی شامل سخنرانی، میزگرد تخصصی و جلسه نقدنگاشت را برنامه ریزی و اجرا نماییم. این توفیق خدمت را از خداوند متان سپاسگزاریم. در نشست‌های برگزار شده هدف اصلی ارتباط هر چه بیشتر انجمن با دیگر سازمان، نهادها و دانشگاه، ترویج یافته‌های علمی و ایجاد محیطی هم افزا برای تبادل نظر و تضارب آرا میان متخصصان و صاحب‌نظران بود و این مهم با همراهی و همکاری دبیرخانه انجمن، کمیته روابط عمومی و دیگر دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی حاصل شد. امید که در سال آتی نیز با استعانت از پیشگاه حضرت دوست و همراهی شما بزرگواران بتوانیم در مسیر رشد و توسعه هر چه بهتر این کمیته قدم برداریم.

حضور همه عزیزان فعال در حوزه یادگیری الکترونیکی سلام عرض می‌نمایم و ضمن تبریک سال نو، برای همگان آرزوی سلامتی و موفقیت دارم. خداوند بزرگ را شاکریم که بار دیگر به ما فرصت داد تا بهار زیبایش را ببینیم و درک کنیم چگونه در اوج دغدغه‌ها و نگرانی‌های یک ملت در ابعاد مختلف و خصوصاً بحران‌های طبیعی همچون کمبود آب، با رحمت الهی خود در این نوبهاران امید و شادمانی دوباره را بر همگان عرضه می‌نماید. این را بعنوان درسی بشناسیم که باید همواره امیدوار بود و تلاش کرد تا برکت الهی هم همراه شود. این حرکت و امید را انشالله در سال جاری بتوانیم بیش از پیش در توسعه اثر حوزه بخش یادگیری الکترونیکی شاهد باشیم. در همین جا از همه عزیزان هیات مدیره انجمن و همراهانشان و نیز از برگزارکنندگان کنفرانس سال گذشته در دانشگاه پیام نور به سهم خود سپاسگزاری می‌نمایم. اما امید و تلاش مضاعف برای تحول بیش از پیش در حوزه یادگیری الکترونیکی را از ضروریات امروز کشور می‌دانم و همه عزیزان هم مستحضر هستند که هر روز دامنه فعالیت‌های مبتنی بر یادگیری الکترونیکی در جهان گسترده‌تر می‌شود ولی امروز در ایران متأسفانه سرعت کندتر از آنچه هست که انتظار می‌رود. لذا هم در حوزه خود انجمن، هم در حوزه مدیران سیاستگذار کشور، هم در حوزه دانشگاه‌ها، هم در حوزه مدیران صنایع و سازمان‌ها، و هم برای همه فعالین حوزه یادگیری الکترونیکی، نیازمند اقدامات علمی‌تر و عملی‌تر و موثرتر و

حضور متخصصان در همایش سالانه انجمن لمس درده ام.

سالی جدید با احیائی جدید در راه است. بهار به زودی از راه می رسد. از خداوند در این سال مسألت دارم که امسال همه یادائییون احیاگر عزم خود را جزم و اراده خود را محکم کنند. با هدف احیاء و به کار گیری این فناوری طرحی نو در اندازند که وضعیتی مناسب برای تعاملات یادگیری الکترونیکی در سطح کشور رقم زنند.

سال نو بر همه مروجان یادا مبارک

دکتر ریتا مجتهدزاده

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران
رئیس کمیته آموزش و پژوهش انجمن یادگیری الکترونیکی

سالی دیگر گذشت، سالی پر فراز و نشیب برای حوزه یادگیری الکترونیکی. در کنار دوستان یادایی خود بسیار آموختم و ساعات و لحظات خوبی را گذراندم. از درگاه خداوند مهربان آرزومندم که سال ۱۳۹۶ برای مردم کشورمان سالی پر از برکت، دوستی و صلح باشد و به طور ویژه خانواده یادا سالی پر از موفقیت و پیشرفت را در زندگی و حرفه خود در پیش داشته باشند.

و کیفی تر می باشیم. در همین راستا اینجانب تعدادی از همکاران دیگر نیز در چند ماه گذشته تلاشی را در این راه آغاز کرده ایم که امید است راهگشا و کارساز باشد و بزودی در اوائل سال آثار آن روشن گردد. از سوی دیگر دو انتخابات بسیار مهم و سرنوشت ساز در پیش رو داریم که امتحانی مجدد برای سربلندی ایران عزیز می باشد که امیدواریم مورد توجه همگان قرار گیرد. در نهایت امید است با لطف خداوند بزرگ در سال نکویی که از بهارش پیدا شد، همه شاهد تحولات و موفقیت های هر چه بیشتر در این حوزه و در تمام امور توسعه ای این کشور عزیز باشیم. سلامت و سربلند باشید.

دکتر امید فاطمی

عضو هیات علمی دانشگاه تهران
رئیس کمیته پذیرش و روابط عمومی انجمن یادگیری الکترونیکی

وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَ طَمَعًا وَ يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِي بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

از نشانه های خداوند است که از آسمان آبی فرو می فرستد و به آن زمین را بعد از مرگش زنده می کند.

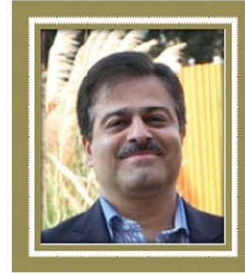
به گمان من وضعیت علمی و تعاملات تخصصی و ترویجی انجمن یادگیری الکترونیکی رو به افول است و شاید بتوان گفت در حال موت است. این مسئله را در جلسات هیأت مدیره انجمن، در تعداد و تعاملات اعضاء انجمن و در نهایت از نحوه

متبوع خود پرداختند. در ادامه، گزارش بازرسی انجمن قرائت گردید و در نهایت بحث و بررسی درباره برنامه های سال ۱۳۹۵ انجمن توسط حاضران انجام شد.

اهم فعالیت های کلان انجمن

- برگزاری ۱۱ جلسه هیئت مدیره انجمن
- کسب امتیاز ۶۱۰ و اخذ رتبه B برای انجمن در سال ۱۳۹۵ (بر اساس فعالیت های سال ۱۳۹۴)
- تکمیل اظهارنامه مالیاتی انجمن مربوط به سال ۱۳۹۴
- جلب همکاری نهادها و متخصصان (۱۷۶ عضو حقیقی، ۸۶ عضو پیوسته، ۱۳ عضو وابسته، ۷۷ عضو دانشجویی و ۲۲ عضو حقوقی)
- عقد تفاهم نامه همکاری با دانشگاه پیام نور
- عقد تفاهم نامه همکاری با دانشگاه تهران برای ارزشیابی کیفیت نظام یادگیری الکترونیکی در این دانشگاه
- مشارکت در شورای راهبردی کرسی یونسکو در آموزش مهندسی
- اقدام برای طراحی مدل کسب و کار انجمن
- برگزاری یازدهمین کنفرانس سالیانه یادگیری الکترونیکی ایران
- تصویب برنامه های کمیته های تخصصی انجمن
- تصویب شیوه نامه «برگزاری کارگاه های آموزشی تخصصی انجمن یادا»
- تدوین نسخه اولیه آیین نامه انتخاب پایان نامه های برتر دانشجویی
- راه اندازی پیام رسان شبکه ای (تلگرام) برای انجمن
- برگزاری مسابقه تولید محتوای الکترونیکی در ۱۰۰ ثانیه

دکتر آیین محمدی
عضو هیات علمی دانشکده مجازی
دانشگاه علوم پزشکی تهران

به نام دگرگون کننده دل ها و دیدگان ... اینک که رستاخیز طبیعت با قلم اعجاز خود همگان را به تحسین واداشته، برای تمام دوستاران یاددهی و یادگیری در عالم مجازی، آرزوی دگرگونی دوچندان در دل و دیده می کنم. باشد تا در سال جدید، برنامه ریزی ها راهبردی تر، تصمیمات مدبرانه تر، قدم ها استوارتر، دستاوردها نوین تر، عملکردها موفق تر و پیروزی ها روزافزون تر باشد.

خلاصه گزارش فعالیت های یکساله انجمن علمی یادگیری الکترونیکی ایران (یادا) ۹۴/۱۱/۲۱ - ۹۵/۱۱/۲۱

مجمع عمومی سالیانه انجمن در تاریخ ۹۵/۱۲/۲۴ برگزار شد و طبق دستور جلسه آن ابتدا گزارش عملکرد انجمن توسط رئیس هیات مدیره جناب آقای دکتر منتظر و سپس گزارش مالی انجمن توسط خزانه دار، سرکار خانم دکتر طایفه محمودی ارائه گردید. روسای کمیته های تخصصی نیز هریک به ارائه گزارش کلی در رابطه با اهم فعالیت های انجام گرفته توسط کمیته و زیر کمیته های

اهمّ فعالیت های کمیته ها:

کمیته آموزش و پژوهش: مهم ترین فعالیت و اقدام این کمیته به شرح زیر است:
الف. برنامه ریزی برای برگزاری کارگاه های آموزشی (در حال اجرا)

کمیته گردهمایی های علمی: مهم ترین فعالیت ها و اقدام های این کمیته به شرح زیر است:

الف. برگزاری سخنرانی های ماهیانه شامل:

الف- ۱. «آموزش مفاهیم پیچیده با استفاده از اطلاع نگار و واقعیت افزوده»: خانم دکتر مریم طایفه محمودی؛ ۱۳۹۵/۴/۳۰

الف- ۲. «چارچوب طراحی برای محیط های یادگیری شخصی»: آقای دکتر ابراهیم رحیمی؛ ۱۳۹۵/۵/۱۸

الف- ۳. «سیاست های آموزش و یادگیری وزارت علوم و چالش های موجود»: آقای دکتر سید علی اکبر صفوی؛ ۱۳۹۵/۶/۲۰

الف- ۴. «ارائه مدل محاسباتی وضعیت کاربر بر مبنای شخصیت و احساس در محیط های یادگیری مجازی»: خانم دکتر سمیه فتاحی؛ ۱۳۹۵/۸/۱۱

الف- ۵. «تبارشناسی یادگیری الکترونیکی در جهان»: آقای دکتر غلامعلی منتظر؛ ۱۳۹۴/۸/۲۷

الف- ۶. «بازی گونه سازی»: آقای دکتر احمد کاردان؛ ۱۳۹۵/۱۰/۸

الف- ۷. «روند فناوری اطلاعات و ممارست برای توسعه یادگیری الکترونیکی در تحصیلات تکمیلی»: خانم دکتر آزاده مهرپویان؛ ۱۳۹۵/۱۰/۱۴

الف- ۸. «رویکردهای پداگوژی نوین در یادگیری الکترونیکی»: خانم دکتر میترا ذوالفقاری؛ ۱۳۹۵/۱۲/۱۱

الف- ۹. «موفقیت در تدریس آنلاین»: خانم دکتر لیزا داوولی؛ ۱۳۹۵/۱۲/۱۲

ب. برگزاری میزگرد تخصصی با همکاری دانشگاه علامه طباطبایی با عنوان: «یادگیری الکترونیکی در تحصیلات تکمیلی: سیاست گذاری، اقدام و عمل»؛ و با شرکت دکتر نادر نعمت الهی، دکتر اصغر مولایی، دکتر سیدامید فاطمی، دکتر حمید زرغام، دکتر سعید پورروستایی، دکتر محمدرضا نیلی احمدآبادی؛ ۱۳۹۵/۹/۳۰

ج. نشست نقد نگاشت (Journal Club) شامل:

ج- ۱. «اعتبارسنجی محیط های آموزشی برخط»: خانم عاتکه موسوی؛ ۱۳۹۴/۷/۶

ج- ۲. «آیا وارونه سازی کلاس کافی است؟ یا اینکه باید به جای آن از مدل معکوس استفاده کنیم؟»: خانم دکتر فائزه جوادی؛ ۱۳۹۵/۱۰/۶

ج- ۳. «A Randomized Controlled Trial to Compare e-Feedback Versus Standard Face-to-Face Verbal Feedback to Improve the Acquisition of Procedural Skill»: خانم دکتر پروانه رحیمی مقدم؛ ۱۳۹۵/۱۱/۱۱

کمیته پذیرش و روابط عمومی: مهم ترین فعالیت ها و اقدام های این کمیته به شرح زیر است:

الف. بازنگری آیین نامه «عضویت در انجمن یادگیری الکترونیکی ایران (یادا)»

ب. ایجاد پایگاه داده اعضا و علاقه مندان انجمن

ج. ایجاد بستر اجتماعی برای ارتباطات بین اعضا و مدیریت اسناد از طریق سامانه «مدیریت ارتباطات و مستندات» به نشانی: <http://members.elearningassocia-tion.ir>

د. انتشار ۱۲ شماره خبرنامه انجمن (یادانامه) از اسفندماه ۱۳۹۴ تاکنون و ارسال به اعضا

هـ. برپایی غرفه در دهمین همایش «نخبگان فردا» در مهرماه ۱۳۹۵

و. راه اندازی درگاه پرداخت برخط برای پرداخت حق عضویت

ز. راه اندازی وبگاه انگلیسی انجمن

ح. راه اندازی سامانه پیام رسان فوری (تلگرام)

ط. شرکت در نشست کارگروه روابط عالی داخلی و بین المللی و عضویت در کارگروه روابط بین الملل شورای انجمن های علمی ایران

فعالیت های پیشنهادی هیئت مدیره برای سال ۱۳۹۶:

۱. انتشار نشریه علمی انجمن (پژوهشی و دوزبانه)
۲. توسعه محتوایی خبرنامه انجمن (یادنامه)
۳. برگزاری سخنرانی-ها و میزگردهای تخصصی انجمن
۴. برگزاری سمینار (سخنرانی-) های دانشجویی
۵. برگزاری کارگاه های آموزشی
۶. روزآمدسازی وبگاه انجمن (فارسی و انگلیسی)
۷. برگزاری کنفرانس دوازدهم یادا
۸. تأسیس شاخه-های دانشجویی انجمن در دانشگاه ها
۹. تأسیس کمیته یادگیری الکترونیکی در آموزش عمومی (آموزش و پرورش)
۱۰. گسترش تعاملات بین-المللی
۱۱. طراحی مدل کسب و کار انجمن
۱۲. ارزشیابی کیفیت نظام یادگیری الکترونیکی در دانشگاه تهران
۱۳. واژه گزینی یادگیری الکترونیکی
۱۴. شناسایی و ایجاد ارتباط با دانشگاه های الکترونیکی و دعوت برای همکاری با انجمن
۱۵. استخراج آمار و اطلاعات مربوط به فعالیت های یادگیری الکترونیکی در ایران و جهان
۱۶. تدوین استانداردهای یادگیری الکترونیکی

ی. تهیه یادداشت تفاهم اولیه با دانشگاه
آلبرگ دانمارک در مالزی در ۳ ژانویه ۲۰۱۷.

کمیته آمار و اطلاعات: مهم ترین فعالیت ها و
اقدام های این کمیته به شرح زیر است:

الف. استخراج آمار «دانشگاه های دارای پذیرش
دانشجوی یادگیری الکترونیکی»

ب. استخراج آمار «ظرفیت پذیرش دانشجویان
یادگیری الکترونیکی در دانشگاه ها و مراکز
یادگیری الکترونیکی در سال ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴»

ج. استخراج آمار «یادگیرندگان الکترونیکی» (در
حال اجرا)

د. استخراج آمار «شرکت های فعال در زمینه
تولید محتوا و سامانه های آموزش الکترونیکی»
(در حال اجرا)

ه. استخراج آمار «مقالات/ سخنرانی ها/
گزارش های یادگیری الکترونیکی» (در حال
اجرا)

و. استخراج آمار «کنفرانس ها و همایش های
یادگیری الکترونیکی» (در حال اجرا)

ز. استخراج آمار «خبرگان/ صاحب نظران
یادگیری الکترونیکی» (در حال اجرا)

کمیته دائمی کنفرانس های سالانه

یادگیری الکترونیکی ایران: مهم ترین فعالیت
ها و اقدام های این کمیته به شرح زیر است:

الف. برگزاری یازدهمین کنفرانس سالانه
یادگیری الکترونیکی ایران (اسفند ۱۳۹۵)

مشتاقانه در پی دریافت
نقطه نظرات شما عزیزان
هستیم
باشد که با یاری شما
این خبرنامه هرچه پربارتر
و به یاد ماندنی تر گردد.